

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-R77.2
Datum: 21. decembar 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Nalog od: 21. decembra 2011. godine

U PREDMETU ZA NEPOŠTOVANJE SUDA PROTIV MILANA TUPAJIĆA

Javno

ODLUKA PO ZAHTJEVU ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU

Tužilaštvo u predmetu IT-95-5/18-T

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Branilac g. Tupajića

g. Eugene O'Sullivan (dežurni sudija)

Optuženi u predmetu IT-95-5/18-T

g. Radovan Karadžić

Vlada Bosne i Hercegovine

posredstvom Ambasade Bosne i
Hercegovine u Haagu, Nizozemska

**Branilac u pripravnosti u
predmetu IT-95-5/18-T**

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po Zahtjevu g. Tupajića za privremeno puštanje na slobodu, podnijet 19. decembra 2011. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim po njemu donosi odluku.

I. Osnovni podaci i argumentacija

1. Dana 30. novembra 2011., Milan Tupajić (dalje u tekstu: optuženi) optužen je za nepoštovanje Međunarodnog suda na osnovu pravila 77(A) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) jer je svjesno i hotimično omeo provođenje pravde odbivši da postupi po dva naloga *subpoena* koje je izdalo Vijeće.¹ Nalog o pritvoru izdat je 15. decembra 2011. i optuženi je prvi put pristupio Sudu 16. decembra 2011. (dalje u tekstu: prvo pristupanje Sudu).² Prilikom prvog pristupanja Sudu, optuženi je izjavio da neće svjedočiti u predmetu *Tužilac protiv Radovana Karadžića* i izjasnio se da nije kriv u pogledu optužbi sebe.³ Optuženom je prilikom prvog pristupanja Sudu rečeno da u roku od deset dana, ako to želi, može da podnese eventualne preliminarne podneske na osnovu pravila 77(E) Pravilnika.⁴

2. U Podnesku, g. Eugene O'Sullivan, u svojstvu dežurnog branioca (dalje u tekstu: branilac), zatražio je privremeno puštanje optuženog na slobodu "dok ne bude potrebno da optuženi pristupi Sudu, pod uslovima koje Pretresno vijeće smatra primjerenim u skladu s pravilom 65(C)".⁵ U prilog svom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu branilac navodi da "optuženi ne predstavlja opasnost ni za jednu žrtvu i da ne postoji opasnost da bi mogao pobjeći. U ovom predmetu nema objelodanjivanja ni žrtava ili bilo koga drugog koga bi optuženi mogao ugroziti".⁶ Osim toga, branilac uvjerava Vijeće da optuženi namjerava da se brani protiv optužbe o nepoštovanju Suda i da će doći na suđenje, u skladu s nalogom Vijeća.⁷

¹ Javna redigovana verzija naloga umjesto optužnice, izdatog 30. novembra 2011. godine, 14. decembar 2011., par. 9.

² Nalog o rasporedu za prvo pristupanje Sudu, 15. decembar 2011., str. 2.

³ Pretres, T. 3, 5 (16. decembar 2011. godine).

⁴ Pretres, T. 8 (16. decembar 2011. godine).

⁵ Podnesak, par. 3, 9.

⁶ Podnesak, par. 5, 9.

⁷ Podnesak, par. 5.

3. Branilac dalje navodi da bi Vijeće trebalo da primjenjuje svoje diskreciono ovlaštenje u skladu s pravilom 65 Pravilnika na "saosjećajan i razuman način kako bi se očuvali pravičnost i interesi pravde" i da odobri zahtjev za privremeno puštanje na slobodu.⁸ Branilac takođe napominje da zimska pauza u radu Međunarodnog suda traje od 19. decembra 2011. do 6. januara 2012. i da tokom tog perioda "neće biti suđenja optuženom".⁹ Branilac takođe navodi da optuženom treba dopustiti da sa svojom porodicom provede pravoslavni Božić, koji se slavi 7. januara, i pravoslavnu Novu godinu, koja se slavi 14. januara.¹⁰

II. MJERODAVNO PRAVO

4. Pravilo 65 Pravilnika reguliše privremeno puštanje na slobodu. Ono, u svom relevantnom dijelu, predviđa sljedeće:

- (A) Nakon što je pritvoren, optuženi može biti pušten na slobodu samo na osnovu naloga vijeća. (izmijenjeno 14. jula 2000.)
- (B) Pretresno vijeće može izdati nalog za puštanje na slobodu u svakoj fazi sudskog postupka prije donošenja konačne presude samo nakon što zemlji domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uvjerilo da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svjedoka ni bilo koju drugu osobu. Postojanje dovoljno uvjerljivih humanitarnih razloga može se uzeti u obzir prilikom odobravanja takvog puštanja na slobodu.
- (C) Za puštanje optuženog na slobodu pretresno vijeće može odrediti bilo koje uslove koje smatra primjerenim, uključujući polaganje kaucije i poštovanje uslova potrebnih da bi se osiguralo prisustvo optuženog na suđenju i zaštita drugih osoba.

5. Uslovi navedeni u pravilu 65(B) Pravilnika predstavljaju minimalne uslove koje je potrebno ispuniti da bi se moglo odobriti privremeno puštanje na slobodu.¹¹ Odbrana

⁸ Podnesak, par. 7.

⁹ Podnesak, par. 8.

¹⁰ Podnesak, par. 8.

¹¹ *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića*, predmet br. IT-03-69-T, Odluka po Simatovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 13. decembar 2011. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu Simatović), par. 7.

snosi teret da dokaže da će optuženi, prema kriteriju ocjene vjerovatnoće, ako bude privremeno pušten na slobodu, doći na suđenje i da neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svjedoka ili neko drugo lice.¹²

III. Diskusija

6. Vijeće se uvjerilo da optuženi, ako bude pušten na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svjedoka ni bilo koju drugu osobu. Iako je branilac naveo da ne postoji opasnost od bijega optuženog i da će on doći na suđenje u skladu s nalogom Vijeća,¹³ Vijeće napominje da Podnesak ne sadrži nikakav potkrepljujući materijal zemlje domaćina (dalje u tekstu: zemlja domaćin) ni države u koju optuženi traži da bude pušten (dalje u tekstu: država). Prema odredbama pravila 65(B), Vijeće može izdati nalog za privremeno puštanje na slobodu "samo nakon što zemlji domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uvjerilo da će se optuženi pojaviti na suđenju".¹⁴ Uobičajeno je da zemlja domaćin dostavi dopis u kojem navodi da nema prigovora na odobrenje privremenog puštanja na slobodu i garanciju države da će postupati u skladu sa svim nalozima Vijeća kako bi obezbijedila da optuženi stupi pred Međunarodni sud.¹⁵

7. Uprkos ovoj praksi, Vijeće napominje da optužena osoba nema apsolutnu obavezu da pribavi garancije države kao preduslov za odobrenje privremenog puštanja na slobodu, ali "poželjno" je da se Vijeće uvjeri da će se optuženi pojaviti na suđenju.¹⁶ Mada takve garancije "mogu znatno potkrijepiti zahtjev za privremeno puštanje na slobodu", Vijeće još uvijek mora razmotriti da li bi, u slučaju da se garancije ne pribave,

¹² *Tužilac protiv Haraqije i Morine*, predmet br. IT-04-84-R77.4, Odluka po zahtjevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu optuženog Astrita Hraqije, 15. septembar 2008., par. 6, gdje se navodi *Tužilac protiv Lazarevića*, predmet br. IT-03-70-PT, Odluka po zahtjevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu, 14. april 2005., strana 2.

¹³ Podnesak, par. 5, 9.

¹⁴ Odluka u predmetu *Simatović*, par. 8.

¹⁵ Odluka u predmetu *Simatović*, par. 8-9, 15-16.

¹⁶ *Tužilac protiv Blagojevića i drugih*, predmet br. IT-02-53-AR65, Odluka po molbi optuženog Dragana Jokića za dozvolu za ulaganje žalbe, 18. april 2002., para. 7-8; *Tužilac protiv Čermaka i Markača*, predmet br. IT-03-73-AR65.1, 2. decembar 2004., Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Raspravnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu, par. 30; *Tužilac protiv Begaja*, predmet br. IT-03-66-R77, Nalog za privremeno puštanje na slobodu, 4. mart 2005. godine, str. 4; *Tužilac protiv Karemera i drugih*, predmet br. MKSR-98-44-AR-65, Odluka po žalbi Mathieua Ngirumatsea na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu, 7. april 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Ngirumatse*), par. 13; *Tužilac protiv Haraqije i Morine*, predmet br. IT-04-84-R77.4-A, Odluka po zahtjevu Astrita Haraqije za privremeno puštanje na slobodu, 8. april 2009. godine, par. 8.

"lične okolnosti optuženog mogle uvjeriti Pretresno vijeće da će on doći na suđenje ako bude pušten na slobodu".¹⁷ Najzad, iako Vijeće ima "diskreciono ovlaštenje da pribavljanje garancija države odredi kao uslov kako bi obezbijedilo prisutnost optuženog na suđenju u skladu s pravilom 65(C) Pravilnika, to ne bi trebao biti preduslov razmatranja".¹⁸

8. Vijeće je uzelo u obzir karakter optužbi protiv optuženog, vrijeme hapšenja i pritvaranja optuženog i činjenicu da nadležni organi vlasti u Bosni i Hercegovini nisu imale nekih očitih poteškoća prilikom njegovog prvobitnog hapšenja i transfera u sjedište Međunarodnog suda. Osim toga, Vijeće je uzelo u obzir argumentaciju u Zahtjevu kao lične garancije optuženog da će doći na suđenje u skladu s nalogom Vijeća.¹⁹ Vijeće je takođe imalo u vidu izričitu namjeru optuženog da ospori optužbe koje su protiv njega izrečene.²⁰ S obzirom na te okolnosti, Vijeće smatra da su namjere optuženog da pobjegne veoma ograničene i da nema opasnosti od njegovog bijega. Vijeće se stoga uvjerilo da će optuženi doći na suđenje ako mu se odobri privremeno puštanje na slobodu i da neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svjedoka ni bilo koju drugu osobu. Stoga je u interesu pravde da se Zahtjev odobri.

IV. Dispozitiv

9. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 54 i 65 Pravilnika, Vijeće ovim **ODOBRAVA** Zahtjev i

10. **NALAŽE** privremeno puštanje optuženog na slobodu pod sljedećim uslovima:

- a) Optuženog će, što je prije moguće, na aerodrom Schiphol u Nizozemskoj odvesti u tu svrhu imenovane vlasti Vlade Kraljevine Nizozemske (dalje u tekstu: Nizozemska);
- b) Na aerodromu Schiphol optuženi će biti privremeno predat pod nadzor službenih lica Vlade Bosne i Hercegovine, koji će u tu svrhu biti imenovani prije njegovog

¹⁷ Odluka u predmetu *Ngirumpatse*, par. 13.

¹⁸ Odluka u predmetu *Ngirumpatse*, par. 13.

¹⁹ Zahtjev, par. 5.

²⁰ Pretres, T. 7 (16. decembar)

- puštanja na slobodu, u skladu s paragrafom 11(i), i koji će pratiti optuženog tokom preostalog putovanja u Bosnu i Hercegovinu i do njegovog boravišta;
- c) Optuženog će na povratku pratiti službena lica Vlade Bosne i Hercegovine, koji će ga na aerodromu Schiphol predati pod nadzor nizozemskih vlasti radi vraćanja u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija;
- d) Za vrijeme privremenog boravka na slobodi, optuženi će se pridržavati sljedećih uslova:
- i) boraviće na svom uobičajenom mjestu boravka;
 - ii) ostaće unutar granica opštine svog boravišta;
 - iii) po dolasku u Bosnu i Hercegovinu predaće svoj pasoš i druge važeće putne isprave vlastima Bosne i Hercegovine;
 - iv) javljaće se svakog ponedjeljka u lokalnu policijsku stanicu koju odrede vlasti Bosne i Hercegovine;
 - v) neće ni lično, ni putem nekog drugog lica, ni na koji način kontaktirati ni pokušati da kontaktira nijednu žrtvu, svjedoka ili potencijalnog svjedoka u vezi s postupkom niti će na bilo koji drugi način uticati na postupak ili sprovođenje pravde;
 - vi) neće o svom predmetu razgovarati ni sa kim, uključujući sredstva javnog informisanja, izuzev sa svojim braniocima;
 - vii) nastaviće saradnju s Međunarodnim sudom;
 - viii) strogo će se pridržavati svih uslova vlasti Bosne i Hercegovine kako bi im omogućio da ispune svoje obaveze predviđene ovom Odlukom;
 - ix) vratiće se na Međunarodni sud u vrijeme i na dan koje Međunarodni sud odredi svojim nalogom; i
 - x) strogo će se pridržavati svih daljnjih eventualnih naloga Međunarodnog suda o izmjeni uslova ili ukidanju njegovog privremenog boravka na slobodi.

11. **TRAŽI** da Vlada Bosne i Hercegovine preuzme sljedeće odgovornosti:

- (i) da imenuje zvaničnike pod čiji će nadzor optuženi biti privremeno predat i koji će optuženog pratiti od aerodroma Schiphol do njegovog uobičajenog mjesta boravka u Bosni i Hercegovini, kao i da imenuju službena lica svoje Vlade koji će pratiti optuženog od njegovog uobičajenog mjesta boravka do aerodroma Schiphol, gdje će optuženi biti predat pod nadzor nizozemskih vlasti, koje će ga zatim odvesti natrag u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija;
- (ii) da prije puštanja optuženog iz Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija, obavijesti Vijeće i sekretara Međunarodnog suda o imenu, odnosno imenima službenih lica imenovanih u skladu s prethodnim potparagrafom;
- (iii) da optuženog smjesta uhapsi i pritvori ako prekrši bilo koji uslov ove Odluke; i
- (iv) da smjesta izvijeste Pretresno vijeće o svim eventualnim kršenjima gorenavedenih uslova;

12. **UPUĆUJE** sekretara Međunarodnog suda da se konsultuje s Ministarstvom pravde Nizozemske u vezi s praktičnim aspektima privremenog puštanja optuženog na slobodu i da ga zadrži u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija u Haagu dok se Pretresnom vijeću i sekretaru ne dostavi ime(na) službenih lica Bosne i Hercegovine određenih da preuzmu nadzor nad optuženim tokom njegovog privremenog boravka na slobodi; i

13. **TRAŽI** da vlasti Nizozemske obezbijede nadzor nad optuženim prilikom prijevoza iz Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija i predavanja pod nadzor imenovanih službenih lica Bosne i Hercegovine na aerodromu Schiphol, i da, isto tako, optuženog preuzmu od imenovanih službenih lica u vrijeme i na datum koji odredi Međunarodni sud, i da ga pod nadzorom vrati u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija; i

14. **TRAŽI** od vlasti država preko čije teritorije će optuženi možda putovati:

(i) da optuženog drže pod nadzorom sve vrijeme dok budu u tranzitu na aerodromu; i

(ii) da optuženog, ako pokuša da pobjegne, uhapsu i drže u pritvoru do njegovog povratka u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se mjerodavnom smatra engleska verzija.

/potpis na originalu/

sudija O-Gon Kwon,
predsedavajući

Dana 21. decembar 2011. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]